

Zijn slimme meters noodzakelijk om beter om te gaan met hernieuwbare energie? Nee, hiervoor zijn tal van andere innovatieve oplossingen mogelijk, zonder alle genoemde nadelen.

Bij een minderheid van de gezinnen, met name deze met een groot verbruik en een uitgewerkt domotica-systeem waarbij allerhande grote apparaten automatisch aangestuurd worden, zou de slimme meter ervoor kunnen zorgen dat energieverbruik meer gaat plaatsvinden op momenten dat er veel hernieuwbare energie beschikbaar is en dus goedkoper zou zijn. Een dergelijk systeem om prijzen te laten variëren in functie van de beschikbare energie bestaat echter nog niet en het zou de tarieven en facturen bovendien veel complexer en ontransparanter maken. Ook creëert dit nieuwe problemen van onstabieleit van het net, wanneer slimme meters massaal apparaten inschakelen omdat de prijs plots zakt.

De werkelijke reden voor de uitrol is in de eerste plaats intensief **lobbywerk door de fabrikanten van slimme meters**, die hier miljarden aan gaan verdienen. Ook de netbeheerders (Eandis, Infrax) hebben er voordeel bij, aangezien zij geen meteropnemers meer nodig hebben (zij verliezen hun job) en ook meer controle krijgen over de meters en de data. Tot slot zijn er ook de commerciële perspectieven voor de verkoop van gerelateerde diensten en producten door allerhande bedrijven, en voor de verkoop van onze data.

EEN OPT-OUT IS NODIG

Ideaal zou zijn dat de digitale meter wordt uitgerold op een *opt-in* basis, d.w.z. dat hij enkel wordt geïnstalleerd bij mensen die daar om vragen, op basis van **vrije keuze**.

Minstens zou er een mogelijkheid moeten zijn tot **opt-out, het recht om een slimme meter te weigeren**. Men kan dan gewoon een analoge meter behouden of een digitale meter krijgen met een uitgeschakelde communicatiefunctie.

Verscheidene organisaties hebben Minister Tommelein nadrukkelijk en herhaaldelijk gevraagd om een *opt-out*, zoals die in verschillende andere landen bestaat (bv. in Nederland). Tommelein wil de digitale meter echter *verplichten* en onder dwang laten installeren bij mensen die er geen willen. Als u weigert bestaat de kans dat de netbeheerder uw stroomvoorziening afsluit.

Tommelein stelt dat de oude meters ook verplicht waren en dat men het verbruik nu eenmaal moet kunnen meten. De digitale meter is echter veel meer dan een simpele meter.

WAT KUNT U DOEN?

- Teken de petitie op <https://www.change.org/p/minister-tommelein-geen-verplichte-invoering-slimme-meters> en <https://www.actualitesdroitbelge.be/>. Ook Test Aankoop zal een petitie lanceren.
- Er zijn plannen om een **procedure** op te starten bij het **Grondwettelijk Hof** als er geen mogelijkheid komt tot opt-out die rekening houdt met de bezorgdheden rond met name stralingsblootstelling en privacy. Uw **financiële steun** voor een dergelijke procedure is welkom. Hou hiervoor de websites van Beperk de Straling en VEHS Vlaanderen in het oog.
- Indien u het zich kunt veroorloven, is het raadzaam alvast zelf ook een **advocaat** te raadplegen over de eventuele mogelijkheden om de digitale meter uit uw huis te houden. U kunt dit eventueel ook gezamenlijk doen met andere personen in uw buurt.
- Print deze brochure (zie website Beperk de Straling) en help ze mee te verspreiden.

MEER WETEN

www.geendigitalemeters.be

Website Beperk de Straling:

<http://www.beperkdestraling.org/slimme-elektriciteitsmeters>

Website Liga voor mensenrechten:

<https://mensenrechten.be/nieuwsberichten/keuzevrijheid-voor-digitale-meters-is-noodzakelijk>

Website Test Aankoop:

<https://www.test-aankoop.be/woning-energie/gas-elektriciteit-mazout-pellets/nieuws/digitale-meter-zonder-kosten>

Website VEHS Vlaanderen:

www.vehs.be

Bekijk zeker ook de documentaire 'Take Back Your Power':

<https://takebackyourpower.net/>

Digitale meters:

Aan wat mag u zich verwachten?

- **gezondheidsrisico's**
- **inbreuk op uw privacy**
- **risico's cyberveiligheid**
- **stijgende facturen**
- **brandgevaar**
- **technische problemen**

Vanaf 2019 gaat in Vlaanderen de uitrol van digitale of 'slimme' elektriciteits- en gasmeters van start. Deze vervangen de oude, analoge meters met de draaiteller en zullen **verplicht** in elke woonst worden geïnstalleerd. Wereldwijd is er echter enorm protest tegen deze meters. In deze brochure leert u meer over de vele nadelen.

De Vlaamse regering besloot op voorstel van Minister van Energie, Bart Tommelein, om digitale of 'slimme' meters voor elektriciteit en gas uit te rollen. Overal ter wereld is er enorm protest tegen dit soort meters. In Frankrijk bv. regent het momenteel rechtszaken en protestacties.

Aan de slimme meter zijn dan ook onoverkomelijke nadelen verbonden, die we in deze brochure overlopen.

Noot vooraf: De overheid maakt een onderscheid tussen de 'digitale' en de 'slimme' meter, maar in werkelijkheid gaat het om hetzelfde. Dit verschil is alleszins niet relevant voor de nadelen die we hier zullen opsommen. De termen worden hier dan ook door elkaar gebruikt.

1) Gezondheidsrisico's

De slimme meter communiceert uw meterstanden vanop afstand naar een datacentrale. Die communicatie gebeurt aan de hand van een ingebouwde 4G-zender in de meter. Proximus zal een apart netwerk uitrollen via 4G-zendmasten om deze signalen te verwerken. De gasmeter zal op zijn beurt draadloos communiceren met de elektriciteitsmeter.

Dit alles betekent dat **de digitale meters continu, 24u op 24, elektromagnetische straling** zullen uitzenden. In het buitenland is reeds gebleken dat het kan gaan om honderden tot duizenden stralingspieken per dag. **U heeft zelf geen enkele controle over deze blootstelling en zal deze niet kunnen uitschakelen of beperken.**

In 2011 heeft de Wereldgezondheidsorganisatie dit soort straling officieel geïdentificeerd als 'potentieel **kankerverwekkend**'. Recente studies in de VS (NTP-studie) en Italië (Ramazzini-studie) hebben het kankerrisico intussen nog verder bevestigd. Honderden andere studies wijzen op andere schadelijke effecten, van schade aan het DNA en zenuwweefsel tot onvruchtbaarheid. Wereldwijd rapporteren mensen ernstige gezondheidsklachten door EM straling en slimme meters in het bijzonder: hoofdpijn, slaapstoornissen, leer- en concentratiestoornissen, oorsuizen, hartritmestoornissen, duizeligheid, ...

Minister Tommelein is op de hoogte van de bezorgdheden, maar legt deze naast zich neer en heeft geweigerd om een mogelijkheid tot veilige, bekabelde digitale meters te voorzien, tegen eerdere beloftes in.

2) Privacy

Digitale meters registreren uw verbruik op kwartierbasis en zelfs op secondenbasis. Met die informatie **kan men heel precies nagaan wat er in uw woonst gebeurt:** wanneer u opstaat, wanneer u het huis verlaat, wanneer u op vakantie bent, hoeveel mensen er bij u wonen, welke apparaten u op welk moment gebruikt, wanneer er zich 'afwijkende' gebeurtenissen voordoen, etc. Zelfs welke tv-programma's je bekijkt kan aan de hand van algoritmes afgeleid worden.

De netbeheerder heeft nochtans helemaal geen nood aan kwartierdata om een correcte maandfactuur op te maken. Quartierdata hebben geen enkele functie, maar ze zijn wél commercieel interessant om verder door te verkopen, en voor allerlei **controles door de overheid**, die ook toegang krijgt tot deze data.

De overheid sust ons dat de wetgeving rond privacy 'strikt' gerespecteerd zal worden, maar het feit blijft dat u **cruciale gegevens over uw leven opstuurt zonder te weten waarom dat eigenlijk nodig is en waar die gegevens uiteindelijk zullen belanden.** De digitale meter is eigenlijk een zwarte doos in huis: men ziet niet wat het meet, en wat het wanneer naar wie doorstuurt.

3) Cyberveiligheid

Niet alleen de overheid en commerciële bedrijven kunnen toegang krijgen tot uw data, maar ook hackers en cybercriminelen. De uitgezonden signalen kunnen immers makkelijk onderschept worden. **Voor een inbreker bv. is het zeer interessant om uw dagelijkse gewoonten te kennen en te weten wanneer u niet thuis bent.** Geconnecteerde apparaten zoals de digitale meter zijn bijzonder moeilijk te beveiligen. Wie het nieuws een beetje volgt weet dat er voortdurend gegevens gestolen worden en bedrijven gehackt. Een hack van de digitale-meterdata betekent dat uw hele privéleven publiek wordt gemaakt.

Bovendien zijn er ernstige risico's wat betreft **cyberterrorisme**, aangezien de elektriciteitsvoorziening voor een hele regio van op afstand platgelegd kan worden.

4) Stijgende facturen

Om de uitrol van digitale meters te bekostigen zal iedere Vlaming **elk jaar opnieuw 30€ extra** betalen op de elektriciteitsfactuur. Daar bovenop blijkt uit een studie aan de universiteit van Twente dat de digitale meter **onnauwkeurig meet** en het verbruik tot wel 600% kan overschatten.

In het buitenland is inderdaad gebleken dat de uitrol van slimme meters steeds gepaard ging met 'onverklaarbaar' stijgende facturen.

5) Brandgevaar

In alle landen waar slimme meters werden uitgerold stelt men **opvallend veel explosies en meterbranden** vast, met in sommige gevallen een dodelijke afloop.

6) Technische problemen

De vele elektronische componenten van de digitale meter zijn kwetsbaar en veel gevoeliger voor **storingen en defecten** dan de robuuste meters met draaitellers. In het buitenland stelt men ook vast dat huishoudelijke apparaten plotseling stuk gaan of dat de zekeringen springen.

7) Ecologisch onverantwoord

Naast de reeds genoemde nadelen die eenieder persoonlijk zal ondervinden, is er ook de enorme ecologische kost en **afvalberg** die ontstaat door het massaal en vroegtijdig vervangen van de bestaande meters die nog perfect functioneren. Ook is het ecologisch onverantwoord om de oude, eenvoudige meters met een levensduur van 40 à 60 jaar in te ruilen voor meters die **om 10 à 15 jaar vervangen moeten worden** en die bovendien vol elektronische componenten zitten die elders ter wereld voor milieudestructie zorgen.

WAAROM WORDEN DEZE METERS UITGEROLD?

De digitale meters zouden nodig zijn voor de 'energietransitie' en het 'energiesysteem van de toekomst'. Dit is niet meer dan een holle slogan.

De **energiebesparing** die oorspronkelijk beloofd werd, bleek een **mythe**. De werkelijke energiebesparing ligt tussen 0 en 1%. Bovendien verbruiken de digitale meters zélf ook energie, alsook de hele bijhorende infrastructuur voor telecommunicatie en data-opslag. Als men de enorme investering in digitale meters in plaats daarvan zou gebruiken voor bv. isolatie van gebouwen en het begeleiden van mensen om zuinig met energie om te gaan, zou er wél veel energie bespaard kunnen worden.

Zijn slimme meters in ieder huis noodzakelijk voor een beter en 'slimmer' beheer van het elektriciteitsnet? Neen, dat kan perfect met slimme meters in de cabines op wijkniveau.